

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.323/2013/60. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év március hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

ítéletet:

A jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás büntette miatt az I.r. vádlott és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év június hó 3. napján kelt 12.B.1869/2012/41. számú ítéletét az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja.**

Az I. r., a II. r. és a III. r. vádlott terhére rótt cselekményt rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont] minősíti, mely cselekményt a II. r. vádlott és a III. r. vádlott felbujtóként követett el.

A IV. r. vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont] és bűnsegédként elkövetett lopás vétségének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősíti.

A vádlottak a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Kötelezi a bíróság az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a magánfél-1 részére kártérítés jogcímén 100.000 (egyszázezer) Ft-ot egyetemlegesen fizessenek meg.

A II. r., a III. r. és a IV. r. vádlott eljárási illeték címén helyesen 900.000 (kilencszázezer) Ft-ot köteles az illetékhivatal felhívására egyetemlegesen megfizetni, melyből 90.000 (kilencvenezer) Ft erejéig terheli helyesen az I. r. vádlottat egyetemleges megfizetés kötelezettsége.

Kötelezi a bíróság a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakat, hogy eljárási illeték címén az illetékhivatal felhívására további 15.000 (tizenötezer) Ft-ot fizessenek meg egyetemlegesen, melyből 1.500 (egyezerötszáz) Ft erejéig az I. r. vádlottat egyetemleges megfizetés kötelezettsége terheli.

Az I. r. vádlott helyesen 2010. november hó 23. napjáig volt előzetes letartóztatásban, 2010. december 15. napjáig házi őrizetben, 2010. december 16. napjától ismételten előzetes letartóztatásban.

A II. r. vádlott helyesen 2010. február 23. napjától volt előzetes letartóztatásban.

A III. r. vádlott helyesen 2010. november 23. napjáig volt előzetes letartóztatásban. Ismételten 2011. augusztus 26. napján került házi őrizetbe.

A IV. r. vádlott helyesen 2010. november 23. napjáig volt előzetes letartóztatásban.

Az I. r. vádlott állandó lakóhelye pontosításra került.

A II. r. vádlott anyja neve és személyazonosító igazolványának száma pontosításra került.

A III. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma pontosításra került.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A II. r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja: 2013. június hó 3.

A II. r. vádlott által 2013. június hó 4. napjától a mai napig házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja oly módon, hogy ötnapi házi őrizetben töltött idő egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

A III. r. vádlott vonatkozásában a házi őrizetben töltött idő befejező napja 2013. június 3.

A II. r. vádlott ideiglenes lakcíme feltüntetésre került.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2013. június hó 3. napján kihirdetett 12.B.1869/2012/41. számú ítéletével az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki rablás büntetében [Btk. 321. § (1) és (4) bekezdés], mely cselekményeket a II. r. és a III. r.

vádlott mint felbújtó követett el, míg a IV. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett lopás büntetében [Btk. 316. § (1) bekezdés (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként elkövetett lopás vétségében [Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés] állapította meg. Az I. r. vádlottat 5 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra, a II. r. vádlottat 7 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra, a III. r. vádlottat 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra, a IV. r. vádlottat - halmazati büntetésül - 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlottak által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte, a házi őrizetben töltött időt oly módon, hogy 5 napi házi őrizet felel meg egy nap szabadságvesztés büntetésnek. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, kötelezte a vádlottakat a magánfél-2 részére 20.000.000 Ft kártérítés, valamint az illetékhivatal részére a kapcsolódó illeték megfizetésére, rendelkezett a bűnügyi költség viselése felől.

Az ítélet ellen az I. r. vádlott és védője enyhítés céljából, a II. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése végett, míg védője felmentésért, illetve megalapozatlanság okán eltérő jogi minősítés megállapításáért élt fellebbezési jogával. A III. r. vádlott és védője felmentés érdekében, míg a IV. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.167/2013/5. számú átiratában az előterjesztett vádlotti és védői fellebbezéseket megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat széles körben megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve a II., III. és IV. r. vádlottak védekezésével szemben mérlegeléssel állapította meg a tényállást, mely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól, így az felülbírálatra alkalmas. Az eljáró tanács indokolási kötelezettségének is nagy terjedelemben eleget tett, mely nem ellentétes a logika szabályaival. A rögzített tényállás alapján a bíróság okszerű következtetést vont valamennyi vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és azon keresztül bűnösségére, a cselekmények minősítése törvényes. A vád tárgyává tett rablási cselekmény törvényhelyének megjelölése ugyanakkor pontosítandó a rendelkező részben a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés c) pontjának II. fordulatara. A II. r. vádlott védőjének eltérő jogi minősítés megállapítását kezdeményező fellebbezése a másodfokú eljárásban az ügyészi álláspont szerint nem vezethetett eredményre. A tényállás megállapítása, valamint a bizonyítékok értékelése az elsőbíróság joga és kötelezettsége, így a releváns bizonyítékok újraértékelése útján a rögzített tényállást és azon keresztül a jogi minősítést támadó II., III. és IV. r. vádlottak bűnösségét vitató és felmentésüket célzó vádlotti illetve védői fellebbezések a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt. A büntetés kiszabás keretében az eljáró bíróság a vádlottak javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket megvizsgálta, majd helyesen ismerte fel, hogy mindnyájukkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést kell kiszabni az

elkövetéskori Btk. 37. §-ában meghatározott büntetési célok maradéktalan érvényre juttatása végett. A vádlottanként kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozata az I-III. r. vádlottaknál az elkövetéskori büntető anyagi jogi kódex 42. § (2) bekezdés b/2. pontja szerint, míg IV. r. vádlottnál a 43. § a) pontjának megfelelően törvényes. Vádlottanként az ítélet mértéke tükrözi az adott vádlott társadalomra veszélyessége fokát, a bűncselekmény véghezvitelében játszott szerepe jelentőségét, valamint a vagyoni elleni bűncselekmények valós tárgyi súlyát. Az alkalmazott közügyektől eltiltás mellékbüntetés vádlottankénti mértéke tetтарыos. Az ügyészi álláspont szerint a megismételt eljárásban nem merült fel olyan ez eddig értékelési körbe nem vont érdemi körülmény, amelyre alapítottan a kiszabott büntetések enyhíthetők lennének, így az erre irányuló vádlotti illetve védői fellebbezések nem érhetnek célt a fellebbezési eljárásban. A törvényszék járulékos rendelkezései a törvényi előírásoknak megfelelőek. Észlelte, hogy az ítélet 4. oldal 2. bekezdése felsorolásából a IV. r. vádlott kimaradt, melyet pótolni szükséges. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülés keretében eljárva - melyen nem kívánt részt venni - a törvényszék ítélete rendelkező és indoklási részéhez felhívott hiányos megjelöléseket, megnevezéseket a Be. 372. § (1) bekezdése alapján pótolja, egyebekben az ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdése alapján mind a négy vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

A II. r. vádlott a nyilvános ülésen felszólalásában előadta, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban ismét felmerültek olyan hibák, amelyeket az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla korábbi előírásai ellenére megfelelően nem küszöbölt ki. Sérelmezte, hogy kép- és hangfelvétel készítését kérte az elsőfokú bíróságtól, melyre nem került sor, emiatt a felkészülésben akadályoztatva volt. Az egész napos tárgyaláson bilincsel a kezén nem tudott megfelelően jegyzetelni és szó szerinti jegyzőkönyv sem készült. Sérelmezte, hogy az I. r. vádlott kihallgatása során nem lehetett jelen, csak később ismerhette meg jegyzőkönyvből a nyilatkozatát. Ismételten felhívta a figyelmet az I.r. vádlott vallomásaiban rejlő ellentmondásokra, melyek a megismételt eljárásban sem kerültek tisztázásra. Az első fokon eljáró tanácselnök felületesen, felszínesen vezette az eljárást. Felvetette, hogy a megismételt eljárást a korábban a tanács elnökeként eljáró kollégiumvezető helyettese folytatta le, amelyből az elfogultságra, a nem független megítélésre vonható következtetés.

Az I.r. vádlott egyezséget kötött a rendőrséggel, a vádalku miatt tett reájuk vonatkozóan terhelő vallomást, ezzel fedezni tudta hazugságait. A rendőrök hamis jelentést készítettek. Azon álláspontjának adott hangot, hogy a csoportos elkövetés nem állapítható meg, mert a bűncselekmény részesei csak akkor tekinthetők a csoport tagjainak, ha a bűncselekmény helyszínén működnek közre a bűncselekmény elkövetésében. A felbújtó akkor minősülhet a csoport tagjának, ha a helyszínen már a felbujtásba beolvadó bűnsegédi magatartást fejt ki, mely jelen esetben nem valósult meg.

Álláspontja szerint az ügyész mint közvádló nem tudta bizonyítani a terhére rótt cselekményt. Munkáltatói igazolást csatolt, mely szerint 2014. február hó 17. napjától a Kft. alkalmazza négy órában kereskedelmi ügyintézői munkakörben havi

bruttó 59.000 Ft jövedelemmel. Igazságügyi pszichológus szakértői véleményt készítettett, melyben Kitanics Márk klinikai szakpszichológus szakértő 2014. március hó 13.-i dátummal rögzíti, hogy a II.r. vádlott életkorának, iskolai végzettségének megfelelő intellektuális kapacitású személy, aki a társas normákat felismeri, indulatilag feszült helyzetekben ezeket időnként megsérti. Aktuálisan határozott szenzitív élményfeldolgozás jellemzi gyanakvó attitűddel, mely jelen eljárásra visszavezethető. A vizsgálat során reaktív depresszió tárható fel neuraszténias tünetképződéssel, csökkent munkaképességgel, vegetatív labilitással, alvászavarral, melyhez belső ürességélmény és érzelmi labilitás társul. Kisebbségi érzéssel, önértékelési zavarokkal küzd, melyben szerepet játszanak fogvatartásának körülményei. Mindezen körülmények felvetik pszichiáter szakorvos bevonásának szükségességét, az érzelmi labilitás mentén akár suicid intenciók is felszínre kerülhetnek. A II.r. vádlott rendezett családi körülményeire is hivatkozással a csatolt dokumentumokkal alátámasztva kérte érvei figyelembe vételét és felmentését.

A II. r. vádlott védője írásban előterjesztett fellebbezés indokolásában sérelmezte, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban ismételten arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. vádlott nyomozati szakban tett vallomására lehet alapítani a tényállást, mivel álláspontja szerint az I. r. vádlott a későbbi vallomásaiban kizárólag azért tagadta a személye elleni erőszakos cselekményben történő megállapodást vádlott-társaival, hogy csökkentse büntetőjogi felelősségét. Minderre a következtetésre az elsőfokú bíróság két körülményből jutott, abból, hogy I. r. vádlott állítása szerint II. és III. r. vádlott a sértett testalkatát szóba hozták, valamint az I. r. vádlott későbbi vallomása szerint azt mondták, hogy ne alkalmazzon erőszakot, ezzel azt igazolták, hogy a táskák erőszakos elvitelének lehetősége felmerült, mert a fel nem merült tény nem szokták tagadni. Ezen kívül a törvényszék a 2010. február hó 21. napján kelt nyomozati vallomásban rögzített „mindenáron” szó jelentését a fogalom általános jelentésével egyező tartalommal ruházta fel, azaz feltétlenül meg kellett szerezni a táskát a benne lévő pénzzel értelemben, amely szintén magában foglalja az erőszak alkalmazását.

A védői álláspont szerint az I. r. vádlott vallomásait értékelő bírói tevékenység okszerűtlen. Az elsőfokú bíróság egyes tények tekintetében az I.r. vádlott első, további tények tekintetében a második nyomozati vallomását, míg a IV. r. vádlott lopási cselekményének minősítése vonatkozásában a tárgyalási vallomását vette figyelembe. Álláspontja szerint megállapított tényekből a logika szabályaival összhangban lehet következtetéseket levonni, a mérlegelési tevékenység akadályaként figyelembe kell venni a kétséget kizáróan nem bizonyított tényeket.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az I. r. vádlott 2010. február hó 21. napján éjszakai órában vallomása az Alkotmánybíróság 8/2013.(III.01.) ÁB. határozatában foglaltakra figyelemmel bizonyítékként nem vehető figyelembe, annak, mint törvénytelenül beszerzett bizonyítéknak a kirekesztését kérte. A terhelt úgy tette meg az első vallomását, hogy a védő értesítésére oly időpontban került sor, hogy az éjszakai órán a vádlott kihallgatásán ha akart volna sem tudott volna részt venni.

Beadványában végigvezette az I.r. vádlott különböző előadásait, álláspontja az volt, hogy I. r. vádlott vallomása a bírói bizonyíték értékeléssel szemben csak azon részeiben vehető figyelembe a tényállás megállapítása során, amennyiben a később tett vallomásaival nem áll szemben.

A mindenáron szó értelmezéséből álláspontja szerint nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a felek előzetesen a személy elleni erőszak elkövetésében megállapodtak volna. A bíróság nem vizsgálta, hogy a mindenáron szó a táska megragadására, mint dologra, avagy a személlyel szemben alkalmazandó erőszakra vonatkozott-e. Megalapozatlan az az elsőbírói indokolás, amelynek eredményeként az I. r. vádlott mindenáron kifejezéséből a személy elleni erőszak alkalmazásában való előzetes megállapodás megállapításáig eljutott. Kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy az I. r. vádlott megállapodást kötött a további vádlottakkal a személy elleni erőszakos cselekmény elkövetésére. A felbújtó csak olyan cselekmény miatt tehető felelőssé, amelyre a felbújtás irányult. A II. r. vádlott nem volt a helyszínen, így nem lehetett szerepe az I.r. vádlott által megkezdett magatartás kifejtésében. Álláspontja szerint a bizonyítás kiegészítése szükséges a másodfokú eljárásban, mert a tényállás felderítetlen, az elsőfokú bíróság indokolatlanul utasította el a bizonyítási indítványait, melyeket megismételt, azok másodfokú eljárásban történő elrendelését kérte. Másodlagosan a II.r. vádlott mentális betegségének és büntetés-végrehajtási intézetben történő kezelhetőségének megállapítása céljából igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálat elrendelését is indítványozta, mert szakvéleménnyel igazolták, hogy a vádlott szakpszichológus, mentálhigiénés szakember segítségére szorul suicid intenciók miatt. Elsődlegesen a II.r. vádlott felmentésére látott lehetőséget bizonyítékok hiányában, másodlagosan a megalapozatlanság kiküszöbölését követően a cselekménynek az 1978. évi IV. törvény 316. §-ában foglalt lopás büntetékénti minősítésére és a büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt.

A III.r. vádlott védője írásbeli fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés a.), c.) és d.) pontjaiban írt megalapozatlansági hibákban szenved, megalapozatlan, ezért azt kérte, hogy a törvényszék ítéletét az ítélőtábla változtassa meg, a III. r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel. Sérelmezte, hogy az ítélet tényállása az I. r. vádlott vallomására alapul, amely vallomást a bíróság úgy jellemez, hogy a cselekmény lényegét tekintve az eljárás során mindvégig következetes volt, mely megállapítás nem állja meg a helyét. A vallomások ellentmondásaira részletesen mutatott rá. Véleménye szerint a III.r. vádlott vallomása ezzel szemben következetes, a lényeges részeket tekintve egybevág az I.r. vádlott kívüli terhelttársak nyilatkozatával. A III.r. vádlott előadása az I.r. vádlott vallomásán kívül semmilyen bizonyítékkal nem került megcáfолásra. Az V. r. vádlott jelen eljárásban tett tanúvallomása a III.r. vádlott nyilatkozatát támasztja alá, csakúgy, mint a tanú-1 tanúvallomása. További mentő bizonyíték a házkutatásról készült jegyzőkönyv, hiszen a vádlottaknál a pénzt tartalmazó táska nem volt fellelhető. A III.r. vádlott nem lehetett a rablás felbújtója, mert azt az I.r. vádlott korábban önállóan határozta el. A védői okfejtés szerint az eljárás során nem merült fel olyan kétséget kizáró bizonyíték, amely alátámasztotta volna, hogy a

III.r. vádlott kifejezetten és egyértelműen olyan pszichikai hatást fejtett volna ki az I.r. vádlott, amelynek következtében I. r. vádlott elhatározta, hogy elköveti a bűncselekményt. Nem a III.r. vádlott szolgáltatta a döntő motívumot, amely elindította az I.r. vádlott a cselekménye elkövetésére. Helyesnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott vonatkozásában lopás büntettét állapította meg arra hivatkozva, hogy az erőszakra utaló megegyezésben nem vett részt, hiszen arra kellett következtetni, hogy az erőfölény miatt erőszakmentes eltulajdonítás fog történni. Álláspontja szerint amennyiben a másodfokú eljárásban is bűnösség megállapítására kerül sor, ezt az álláspontot kell osztani a minősítés tekintetében a III. r. vádlott vonatkozásában is, mert az egész nap együtt levő, előzőleg együtt alvó, a helyszínre együtt érkező elkövetők ugyanolyan tudattartalommal kellett, hogy rendelkezzenek. Kizárólag az I. r. vádlott volt az, aki a megállapodástól eltérően erőszakot kívánt alkalmazni. Elsődlegesen a III.r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte annak kiemelése mellett, hogy a III.r. vádlott büntetlen előéletű, kifogástalan életvezetésű fiatal felnőtt, aki élettársi kapcsolatban él, korábban nem volt büntetve és más büntetőeljárás sem folyik ellene.

A III. r. vádlott felszólalásában ártatlanságának adott hangot, véleménye szerint az elsőfokú eljárásban minden ellene felhozott bizonyíték megcáfolásra került. Sérelmezte az I. r. vádlott vallomásának elfogadását a tényállás megállapításának alapjául. Álláspontja szerint mindvégig következetes nyilatkozatot tett, amelyekkel cáfolta az I.r. vádlott előadását. Sérelmezte a pultos nő kihallgatásának elmaradását, aki egész nap a sörözőben tartózkodott. Amennyiben megbeszélés történt volna, azt neki hallania kellett volna, a bizonyítás e körben hiányos. Figyelemreméltó, hogy a nyomozók nem nála keresték az eltulajdonított pénz. 4 évet vett el az életéből az I.r. vádlott hazudozása, akinek a nyilatkozata még saját barátnőjével is ellentétes volt, vallomásait több alkalommal változtatta. A volt V. r. vádlott nyilatkozatát bizonyítékként használta fel a bíróság vele szemben, ezzel szemben az ő vallomását támasztja alá a tekintetben, hogy nem volt lehetőség összebeszélésre. A volt V. r. vádlott a nyomozás során ijedt volt, nem olvasta át, mit ír alá, de ezen hiányosságot a bírói eljárás során pótolta. Elsődlegesen felmentését kérte, másodlagosan cselekménye lopásként értékelését indítványozta.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy az I.r. vádlott nem vitatta az erőszak elkövetését, csak mértékét pontosította, ezért szavahihetősége semmilyen tekintetben nem ingott meg. Kizárólag az értéket vitatta, hiszen egy laptopot szeretett volna venni barátnőjének, melyből nyilvánvaló, hogy 20.000.000 Ft-os összegben nem gondolkodott. Felhívta a figyelmet az új Btk. értékváltozására is, a jelentős érték az új Btk. figyelembevételével 5.000.000 Ft-tól 50.000.000 Ft-ig terjedhet, amely összeget I.r. vádlott tudata nem foghatott át. Esetében a jelentős értékre elkövetett minősítés nem fog helyt, ezért az I.r. vádlott felelősségének megállapítását az új Btk. alkalmazásával a Btk. 365. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő csoportos rablás büntetében kérte. Álláspontja szerint az I.r. vádlott büntetése enyhítése is lehetséges, mert

együttműködő magatartást tanúsított, saját felelősségén túl társai magatartását is felfedte, esetében a Btk. 38. § (3) bekezdése alkalmazható.

A II. r. vádlott és a III.r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli beadványukban foglaltakat maradéktalanul fenntartották.

A IV. r. vádlott védője perbeszédében az ítélet tényállását megalapozottnak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, ennek ellenére a felmentésért bejelentett fellebbezését fenntartotta az elsőfokú eljárásban elmondott perbeszédében foglalt érvek alapján. Véleménye szerint helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor a IV. r. vádlott cselekvőségét nem minősítette rablásként. Ugyanakkor az sem bizonyítható, hogy IV. r. vádlott tudta volna, hogy 20.000.000 Ft van a táskában. Indítványozta, hogy az ítélőtábla az új büntető törvényt alkalmazza, amely a 2/3-ad feltételes kedvezmény lehetősége miatt kedvezőbb. Ugyan a középértékes büntetés kiszabása is irányadó az új törvény szerint, amelytől azonban eltérés lehetséges. A IV.r. vádlott büntetőjogi felelősségre vonását a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő lopás vétségében kérte arra figyelemmel, hogy a táskában lévő pénz nagyságát a vádlott nem tudhatta, mely cselekményt a terhelt mint bűnsegéd valósított meg. Amennyiben ezen minősítés nem alkalmazható, halmazatban a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő lopás büntetendő bűnsegédi alakzatát is megállapíthatónak tartotta IV.r. vádlott terhére. Hangsúlyozta, hogy lehetőséget lát a büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére, mert a IV.r. vádlott büntetlen előéletű, dolgozik, nem indult ellene újabb büntetőeljárás, személyi körülményei rendezettek. Felhívta a figyelmet dr. Fülöp Zoltán és dr. Barth Ákos igazságügyi orvos-szakértők véleményére is, mely szerint a vizsgálat idején a terhelt enyhe fokban beszűkült tudatállapotban volt, amelyből ugyan nem vonható következtetés az elkövetéskori tudatállapotról, de a büntetés kiszabása körében értékelhető csak úgy, mint az időmúlás. A büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére tett indítványt.

A sértett jogi képviselője a bejelentett polgári jogi igényt továbbra is fenntartotta.

Az utolsó szó jogán az I.r. vádlott megbánásának adott hangot, a II.r. és a III.r. vádlott fenntartotta a korábban elmondottakat, míg a IV.r. vádlott előadta, hogy 19 éves kora óta folyamatosan dolgozik, törvénytisztelő életmódot folytat, nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. A vádlottak, tanúk figyelmeztetése törvényes volt, az arra adott válasz is minden esetben rögzítésre került. A meghatalmazott védővel rendelkező a II. r. vádlott dr. Gimesi Ágnes tanácselnök ellen elfogultsági kifogást az eljárás során nem nyújtott be, a 20. számú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint a tanács elnöke kérdésére kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a korábbi beadványban

leírtakat (dr. Mikó Gergely bíró és a Fővárosi Törvényszék pártosságával kapcsolatosan) ne tekintse a törvényszék elfogultsági kifogásnak. Mindezt értelmelmezhetetlen a másodfokú eljárásban tett azon nyilatkozata, hogy dr. Gimesi Ágnes tanácselnök dr. Mikó Gergely korábban eljár tanácselnök hivatali helyettese, ezért tőle pártatlan elbírálás nem várható el.

Az ügy felületes ismeretére hivatkozás ugyancsak nem fog helyt, az elsőfokú bíróság az ügy igen részletes ismeretéről adott számot mind az eljárási cselekményekről készült jegyzőkönyvek, mind az ítélet indokolása által tanúsítottan. Nincs nyoma azon eljárási szabálysértésnek, mely szerint a vádlotti kérés ellenére nem került sor kép- és hangfelvétel készítésére, a jegyzőkönyvek tartalmából ez az indítvány nem igazolható, ugyanakkor megállapítható, hogy a II.r. vádlott a jegyzőkönyvek tartalmának megismerése után jegyzőkönyv kiegészítésére vonatkozó indítványt nem terjesztett elő, így utóbb alappal nem hivatkozhat arra, hogy a felkészülésében akadályozva volt amiatt, hogy a teljes szöveg nem állt a rendelkezésére. A Be. 250.§ (3) bekezdése szerint a jegyzőkönyvnek áttekinthetően kell tartalmaznia az eljárás menetét, hogy nyomon lehessen követni az eljárási szabályok megtartását, a 251.§ (1) bekezdés szerint a vallomást, a szakvéleményt, az indítványokat kell a jegyzőkönyvben kimerítően felvenni. A (3) bekezdés szerint ha valamely kifejezés vagy kijelentés szó szerinti szövege jelentős (mint pl. a táska mindenáron történő megszerzése), azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni, mely jelen eljárásban senki által sem vitatottan megtörtént, hiszen ezzel kapcsolatos kifogás az eljárásban nem merült fel. Nem sértett az elsőfokú bíróság eljárási szabályt akkor sem, amikor I.r. vádlottat II.r. vádlott távollétében hallgatta ki, hiszen a vádlottat a Be. 288.§ (1) bekezdése szerint rendszerint a még ki nem hallgatott vádlott társai távollétében kell kihallgatni. Utóbb ugyanakkor a II.r. vádlott az I.r. vádlott vallomását saját maga által sem vitatottan megismerhette.

A beszerzett bizonyítékok törvényesek. A II. r. vádlott védője azon hivatkozására figyelemmel, hogy az I.r. vádlott első nyomozati kihallgatása alkalmával védője oly időpontban kapott értesítést a gyanúsított kihallgatásáról, amely kizárta, hogy a kihallgatáson megjelenhessen, az ítéletábla foglalkozott a bizonyíték törvényességével. Az Alkotmánybíróság 8/2013.(III.01.) számú határozatára figyelemmel e vallomás a bizonyítékok köréből kizárandó lenne, mert a védőnek nem volt reális lehetősége arra, hogy az I.r. vádlott kihallgatásán megjelenjen erre irányuló szándéka esetén, a gyanúsítás tárgyára tekintettel az eljárásban a védő részvétele kötelező volt. A védő értesítése faxon irodájában 2010. február hó 20. napján 22 óra 30 perckor, késő esti időpontban történt meg, amikor nyilvánvalóan nem tartózkodik az irodájában, így a 2010. február hó 21. napján 0 óra 55 perckor foganatosított gyanúsított kihallgatáson abban az esetben sem tudott volna részt venni, ha az szándékában állt volna. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy az I.r. vádlott 2010. február hó 25. napján a védőnek meghatalmazást adott, következő gyanúsított kihallgatására 2010 júniusában került sor, amikor vallomását meghatalmazott védője jelenlétében azzal kezdte, hogy a korábban tett, 2010. február hó 21.-i nyilatkozatát minden tekintetben fenntartja, ezt követően kérdésekre

válaszolt, amikor is néhány ponton változtatott korábbi nyilatkozatán. A másodfokú bíróság megítélése szerint az eljárási hibára figyelemmel a korábbi vallomás a bizonyítékok köréből nem rekesztendő ki, mert utóbb annak tartalma törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárás keretén belül fenntartásra került.

Az elsőfokú bíróság iratismertetés keretében az eljárás anyagává tette a releváns okirati bizonyítékokat is. A törvényszék teljes körű bizonyítási eljárást folytatott le, a tényállást a szükséges mértékben felderítette. A a pultos hölgy tanúkénti kihallgatását sem az eljárás nyomozati, sem tárgyalási szakaszában senki nem kezdeményezte, ezért alaptalan az a vádlotti hivatkozás, hogy az őt tanúvallomása nélkül nem volt megalapozott tényállás megállapítható, mert ha lett volna összebeszélés, neki hallani kellett volna. A megismételt másodfokú eljárásban a kihallgatás hiányára történt hivatkozás alaptalan.

Helyesen utasította el a törvényszék a II. r. vádlott meghatalmazott védője által magánfél-2 meghallgatására, valamint a Takarékbank alkalmazottainak meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát, mely a bizonyítási eljárás előbbre vitelét nem szolgálta volna. Értelemszerűen a másodfokú eljárásban előterjesztett hasonló tartalmú bizonyítási indítványnak a másodfokú bíróság sem adott helyt, csakúgy, mint a II. r. vádlott elmeorvos-szakértővel történő megvizsgáltatására vonatkozó indítványnak sem. A másodfokú bíróság Kitanics Márk igazságügyi pszichológus szakértőt sem tartotta szükségesnek bevonni az eljárásba, mert nem merült fel olyan tény, amely ezt indokoltá tette volna. A II. r. vádlott vonatkozásában a büntetés elviselési képességre vonatkozó szakvélemény beszerzése sem szükséges, a II. r. vádlottnak olyan orvosilag igazolt betegségére az eljárás során nem derült fény, amely felvetné annak lehetőségét, hogy a büntetés elviselési képessége korlátozott vagy kizárt lenne.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú eljárásban beszerzett, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján maradéktalanul megállapítható volt a tényállás. Az ítéleti tényállás nagyobb részben megalapozott, a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibákban és hiányosságokban nem szenved, e körben a III. r. vádlott védőjének megalapozatlansággal kapcsolatos észrevételei nem fognak helyt, ezért a tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó volt a fent írt törvényhely (1) bekezdése szerint.

A személyi részt és a történeti tényeket csupán az alábbiakkal szükséges kiegészíteni a másodfokú eljárásban a Be. 352.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján:

Az I.r. vádlottal szemben a Nyíregyházi Városi Ügyészség 2008-ban csoportos garázdaság büntette miatt emelt vádat. (erkölcsi bizonyítvány adata)

A II.r. vádlott 2014. február hó 17. napjától a Kft. alkalmazottja napi négy órában kereskedelmi ügyintézői munkakörben, havi bruttó 59.000 Ft jövedelemmel, élettársi viszonyban él. (másodfokú eljárásban tett nyilatkozat, becsatolt okirati bizonyíték alapján)

Jelenleg két eljárás van folyamatban vele szemben egyedi azonosító jel meghamisításának büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt.

A III.r. vádlott ugyancsak élettársi viszonyban él. (másodfokú eljárásban tett nyilatkozat alapján)

A magánfél-2 2011. június hó 1. napján benyújtott beadványában kérte 20.000.000 Ft kárának megtérítését, míg a magánfél-1 a 2013. március hó 14. napján megtartott tárgyaláson (20. számú jegyzőkönyv 56. oldal) kérte 100.000 Ft kára megtérítését.

Helytálló a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványa a tekintetben, hogy az ítélet 4. oldal 2. bekezdésében történő hivatkozás során a IV. r. vádlott is feltüntetendő, ugyanis az ítéletet a korábban eljárás másodfokú bíróság az ő vonatkozásában is hatályon kívül helyezte.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a törvényszék minden tekintetben megalapozott tényállást állapított meg, a II.r, a III.r. és a IV. r. vádlottak és védőik felmentésért bejelentett fellebbezése a bizonyítékok felülmérlegelését célozza, arra pedig megalapozottan megállapított tények mellett a másodfokú eljárásban nincs mód, az eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul és irathűen sorolta fel a bizonyítékokat, melyek összevetése, mérlegelése, ezen tevékenység indokolása minden tekintetben megtörtént, a másodfokú bíróság logikai hibát nem tapasztalt. A mérlegelő tevékenység valamennyi bizonyítékra kiterjedt, a törvényszék valamennyi bizonyíték elemző értékelését példaszerűen elvégezte.

Az I.r. vádlott vallomásait illetően az elsőfokú bíróság azt állapította meg (ítélet 9. oldal 2. bekezdése), hogy a cselekmény lényegét tekintve következetes volt. Az elsőfokú bíróság végigvezette, hogy az I.r. vádlott mely vallomásrészleteit milyen egyéb bizonyítékok támasztották alá. Így a sörözőben való találkozás tényét, az odaérkezés sorrendjét a vádlott-társak vallomása, a laptop tekintetében a pultos vallomása, a sörözőből elmenetel, a II.r. vádlottnál történő alvás, az Adria sétányra tett kitérő tekintetében ugyancsak a vádlott-társak vallomása, a közös autózás és az IKEA, Sugár Áruház meglátogatása tekintetében III. és IV. r. vádlottak vallomása. (A vádlott-társak eltérő indokát adták ugyanakkor a közös autózásnak.) A gépkocsiból való kiszállás és az attól történt eltávolodás tekintetében III. és IV. r. vádlott egyező vallomást tett, valamint a III.r. vádlott a telefonhívás megtörténte tekintetében, ugyanakkor annak más indokát adta. A házhoz érkezés tekintetében a sértett, II. r. vádlott és a tanú-2 támasztotta alá a nyilatkozatot, a tűzkérés vonatkozásában a sértett, a ház előtti dulakodásra nézve a sértett, a tanú-3, a tanú-4, a tanú-5, a táskaszínére a sértett és a tanú-2. A telefon helyszínen hagyásában a sértett, a II.r. vádlott, a tanú-2, a tanú-6, a tanú-7, a tanú-8, a tanú-9 és a tanú-10 vallomása, valamint a rendőri jelentések, a pultos felhívása és hozzá történő kimenetele tekintetében a pultos vallomása, valamint III. és IV. r. terhelt nyilatkozata, a telefonhívások tekintetében a mobilszolgáltatók adatai támasztották alá az I.r. vádlott vallomását. Az elsőfokú bíróság az összebeszélés lehetőségét kizártnak

tartotta jelen ügyben (ítélet 11. oldal 4. bekezdés), mert az I. r. vádlott beismerte az elkövetést, míg a vádlott-társai tagadták azt. A tanúk döntő többségét a tanú-2 és a pultos kivételével nem ismerte az I. r. vádlott. Ebből azt a következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy az egyező tartalmú vallomások arra vezethetők vissza, hogy ugyanazt észlelték, azaz az I. r. vádlott vallomása hitelt érdemlő. Kétségtelenül voltak I. r. vádlottnak olyan vallomás részletei, melyek érdektelen tanúk vallomásával megcáfолásra kerültek (így az erőszak alkalmazása körében), mely azonban vallomásai további részleteit annak más bizonyítékokkal alátámaszthatósága miatt nem rontotta le. A bírói gyakorlat értelmében nincs akadálya annak, hogy a bíróság valamely személy vallomásaiból egyes részeket elfogadjon, másokat elvessen és az elfogadott részekre alapítson tényállást, amennyiben azok más bizonyítékokkal alátámaszthatók. Helyes az az elsőfokú bírósági következtetés is (14. oldal utolsó bekezdése), hogy a cselekmény napján történt időpont módosítás is az I.r. vádlott vallomásának hitelességét igazolta, mert a sértett és a tanú-2 vallomása alapján egyértelmű, hogy előző este módosult az időpont.

Igen részletesen tért ki az elsőfokú bíróság azon részletekre is, amelyekre vonatkozóan az I.r. vádlott vallomását nem tudta elfogadni, mert az más elfogadott bizonyítékokkal ellentétes volt. (15. oldal 1. bekezdése)

Fel sem vetődik tehát, hogy az I.r. vádlott vádalkut kötött volna, ezért terhelte valótlanul társait, hiszen az ügy I.r. vádlottjaként a törvényi büntetési tételkerethez igazodó büntetést kapott cselekményéért a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján. Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a védelem által hivatkozott „vádalku” fogalmát a hatályos eljárási törvény nem ismeri. Az I.r. vádlottal szemben a tényleges történéseket rögzítő vádirati tényállással emelt vádat az ügyészség, semmilyen adat nincs, és nem is lehet arra nézve, hogy a bíróság alku eredményeként állapította meg a vádlott bűnösségét és szabott ki vele szemben büntetést.

A II.r. vádlott nyilatkozatai saját állításával szemben korántsem tekinthetők következetesnek, hiszen első nyomozati vallomásában úgy nyilatkozott, hogy az I.r. vádlottat nem ismeri, sőt fényképről sem ismerte fel, majd az I. r. vádlottal való szembesítés során már elismerte, hogy ismeri őt, ezen túlmenően - ahogy azt az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette és az ítélet 16. oldal utolsó bekezdésében összegezte - a nyomozás során tett két érdemi nyilatkozata jelentős tényekben eltért, így szavahihetőségéhez kétség fér.

Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a II. r. vádlott vallomásában fellelhető logikai hiba azon logikai következtetés levonására alkalmas, hogy nem az ő, hanem az I.r. v ádlott vallomása fogadható el. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelésével a II.r. vádlott vonatkozásában minden tekintetben egyetértett.

Helyes a III. r. vádlott vallomásainak elsőbírói értékelése is. (ítélet 17. oldal utolsó 2 bekezdésétől). Ahogy azt az elsőfokú bíróság levezette, (ítélet 19. oldal 4. bekezdése) a III. r. vádlott vallomás változtatásaiból egyértelműen az volt megállapítható, hogy azzal a II. r. vádlott vallomását kívánta alátámasztani, mert ez

a nyomozati iratok tartalmának megismerése után tett nyilatkozata volt, vallomás módosításai minden esetben ilyen irányúak voltak.

Helyes az a következtetés (20. oldal 3. bekezdés), hogy a III.r. vádlott folyamatos vallomás változtatásainak indoka annak hitelt érdemlővé tétele volt. De éppen ez alapozta meg azt, hogy a szavahihetőségéhez kétség fért.

A IV. r. vádlott vallomásának értékelése logikai hibát nem tartalmaz, a vallomásai közötti ellentmondásra nem nyilatkozott, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alapeljárásban a cselekmény napjára tett vallomása ellentétben áll valamennyi vádlott-társa nyilatkozatával. Helyes az a meglátás is, hogy IV. r. vádlott nyomozati vallomásain végigvonul, hogy megkísérelte nyilatkozatát összhangba hozni II. és III. r. vádlott tagadásával.

A tanúvallomások, szakértői vélemények elemzésével, az okirati bizonyítékok értékelésével a másodfokú bíróság messzemenőig egyetértett.

Az elkövetési érték tekintetében - figyelemmel arra, hogy azt az I. és a IV. r. vádlott védője is vitatta - azt állapította meg az elsőfokú bíróság (32. oldal 2. bekezdés), hogy mind a négy vádlott tudott a táskában lévő 20.000.000 Ft-ról. Ezt támasztja alá az igen részletes eltervezés, a minden áron való elkövetési szándék, a helyszín előző este történt felmérése, kisebb összeg esetén ilyen fokú előkészítés nem lett volna indokolt.

A magánfél-1 és a tanú-2 vallomásai alátámasztották, hogy a II.r. vádlott tudta a felveendő összeg nagyságát, melyet az is igazolt, hogy a sértett a bankba nem kívánt egyedül menni a pénzért, egy szokásos nagyságú összeg felvétele nem indokolta volna a kísérés szükségességét. Életszerűtlennek minősítette az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. vádlott eltitkolta volna tettes társai előtt az összeg nagyságát, ezen túl a IV. r. vádlott vallomása is rendelkezésre állt a tekintetben, hogy I. és III. r. vádlott nagyon örült a gépkocsiban a pénz megszerzése után. Mindezen bizonyítékok alapján, melyeket a bíróság egyenként és összességében is értékelt, helyesen vonta le azt a következtetést, hogy valamennyi vádlott tudomással bírt a megszerzett vagy megszerezni kívánt összeg nagyságával, tudatuk az összeg nagyságát átfogta.

Helyes az elsőfokú bíróság értékelése a pénz mindenáron történő megszerzésének értelmezésével kapcsolatosan is, etekintetben a védők érvelése ugyancsak nem foghatott helyt. Az elsőfokú bíróság éppen a kifejezés mindennapi, mindenki által ismert, elfogadott és használt értelmét vette alapul.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azon védői érvelésekkel sem, hogy a bizonyítékokat az elsőfokú bíróságnak a II.r. vádlott és a III.r. vádlott vonatkozásában is akként kellett volna mérlegelni, hogy az előzetes megállapodásuk erőszak alkalmazására nem terjedt ki, így a cselekményeik csak lopásként lennének értékelhetők. Az I. r. vádlott már első nyomozati vallomása alapján nem támasztotta alá, hogy a IV. r. vádlott hallotta volna azt a kijelentést, hogy a pénzt mindenáron meg kell szerezni, melyet a megismételt eljárásban

kérdésekre ugyancsak megerősített, míg II. és III. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott első nyomozati kihallgatása alkalmával előadott nyilatkozatát fogadta el helyes indokokkal. Az eltérő tényállás miatt fel sem merülhet, hogy a II. és a III. r. vádlott cselekménye vonatkozásában az erőszakos elkövetésre vonatkozó megállapodás megállapíthatósága kizárt lenne.

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos törvényt helyesen alkalmazva törvényesen minősítette a vádlottak cselekményét, elmulasztotta ugyanakkor feltüntetni az ítélet rendelkező részében az I.r., a II.r. és a III. r. vádlottak cselekménye megnevezése mellett a Btk. 321. § (1) bekezdés (4) bekezdés c) pont II. fordulatát.

Helyesen értékelte a IV. r. vádlott cselekményét is a sértettek számához és az elkövetési értékhez igazodva a Btk 316.§ (1) (5) bekezdés a.) pont szerint minősülő és büntetendő lopás büntetteként és a Btk. 316.§ (1) és (2) bekezdés helyesen I. fordulata szerinti lopás vétségeként, a cselekményeket bűnsegédi alakzatban elkövetve. A rablás bűncselekménye, valamint a IV.r. vádlott súlyosabb vagyon elleni cselekménye tekintetében a jelentős értékre elkövetés megállapítása is törvényes, míg IV.r. vádlott esetében a magánfél-1 sértett sérelmére elkövetett cselekmény tekintetében a 100.000 forintra figyelemmel a kisebb értékre elkövetés megállapítása is helytálló.

A védői érvelésre, mely a tárgyra irányuló erőszakra vonatkozott, az elsőfokú bíróság már reflektált, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett.. Kifejtette, hogy már az I.r. vádlott azon magatartása is elég lett volna az erőszak megállapításához, hogy az elvenni kívánt dologra úgy fejtett ki kezdetben erőszakot, hogy a támadó magatartás következtében az erőszak a dologról áttevődött a sértettre, és ezáltal a dolog elvétele megakadályozni akaró sértett ellenállását megtörte. (BH 2010.143). Ugyanakkor jelen ügyben az is megállapítható volt, hogy személyre irányuló erőszak is megvalósult. (ítélet 33. oldal 3. bekezdése)

A II. r. vádlott vitatta a csoportos elkövetés megállapíthatóságát. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete 33. oldal utolsó bekezdésében rögzített csoportos elkövetés indokolásával kiegészítéssel egyetértett. A BH.193.482. számú jogeset tartalma szerint a rablás csoportos elkövetése akkor valósul meg, ha három vagy több személy akár tettesi, akár részesi minőségben a bűncselekmény helyszínén együtt tevékenykedve valósítja meg a bűncselekményt. Az időben és térben elkülönülő magatartás nem alapozza meg a csoportos elkövetés megállapíthatóságát. A BH.1999.148. számú jogeset szerint a rablás csoportosan elkövetettként minősül, ha három vagy több személy akár tettesként, akár részesként a bűncselekmény helyszínén együtt tevékenykedve követi el a bűncselekményt. Nem zárja ki a rablásnak csoportosan elkövetettként megállapítását az a körülmény, ha a három elkövető közül az egyik (bűnsegéd) nincs közvetlenül a helyszínen, hanem a gépkocsiban vár a társakra és a jelenlétét a sértettek nem is észlelték.

A Legfelsőbb Bíróság 2/2000. Büntető Jogegységi határozata kimondja, hogy csoportosan elkövetettnek minősül a bűncselekmény, ha három vagy több személy a bűncselekmény helyszínén vagy annak közelében tettesként (társtettesként), illetve a tettes (társtettes) mellett - részesként - bűnsegédként vagy önállóan nem értékelhető bűnsegédi magatartást is kifejtő felbujtóként vesz részt a bűncselekmény elkövetésében. A csoportos elkövetés megállapítása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a sértett vagy a sértettek az elkövetők bármelyikének jelenlétét, vagy a bűncselekmény elkövetésében való részvételét észlelik-e. E jogegységi határozat a korábban folytatott gyakorlathoz képest annak tulajdonít jelentőséget, hogy az elkövető magatartását, biztonságérzetét segítik a csoport tagjaiként megjelenő társak. A csoportos elkövetés megállapítását tehát kizárólag elkövetői oldalról kell vizsgálni, nevezetesen a többes elkövetés az elkövetést könnyítő módon jelenik meg. A jelen ügyben a harmadik elkövető, a II.r. vádlott részvétele az elkövetést is könnyítette felbujtói minőségén túl, hiszen a magánfél-1et ő szállította azon helyszínre, ahol Az I.r. vádlott tettes várt rá, ezen körülményről a tettes telefonon is értesítésre került, így a II.r. vádlott a felbujtói magatartáson kívül olyan bűnsegédi magatartást is megvalósított, amellyel a tényleges elkövetést megkönnyítette. Ugyanez mondható el a gépkocsiban kicsit távolabb várakozó a III .r. vádlott vonatkozásában is, aki felbujtói szerepkörén kívül tényleges bűnsegédi magatartást is megvalósított. A cselekmény súlyosabb minősítése szempontjából az elkövetésben való részvétel a döntő, nincs jelentősége annak, hogy a három elkövető közül a bűncselekményben melyik, milyen magatartással működött közre, tehát ki valósította meg teljes egészében a törvényi tényállásban foglalt elkövetési magatartást és ki az, aki ehhez segítséget nyújtott. A csoport tagjai a bűncselekmény, a tettesi magatartás helyszínén, vagy annak közelében, azonos alkalommal, jól körülhatárolható térbeli és időbeli határok között együttműködve vettek részt a cselekmény véghezvitelében. A II.r. vádlott a magánfél-1 helyszínre szállítását követően oda röviddel visszatért és az I. r. vádlottat tájékoztatta arról is, hogy telefonját megtalálták a helyszínen. A csoport tagjainak együttes jelenléte és összehangolt tevékenysége egyfelől megkönnyítette a bűncselekmény elkövetését, másfelől pedig megnehezítette az ellene való védekezést. Ebben nyilvánul meg a csoportos elkövetés fokozott társadalomra veszélyessége az egyszerű többes elkövetéshez képest. Nem feltétele a csoportos elkövetés megállapításának, hogy a sértett felismerje a csoportos elkövetést, nincs jelentősége annak sem, hogy a sértett az elkövetők bármelyikének jelenlétét, vagy a bűncselekmény elkövetésében való részvételét ténylegesen észleli-e.

Helyes az elsőfokú bíróság álláspontja a tekintetben is, hogy a rablási cselekmény rendbeliségét nem a vagyoni jogi sérelmet szenvedők száma határozta meg, hanem az, hogy egy személlyel szemben valósított meg I.rendű vádlott neve I. r. vádlott erőszakot, így az I., a II. és a III. r. vádlottak által elkövetett cselekmény minősítése 1 rb. rablás büntette.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a körben, hogy az elkövetéskor hatályos törvényt kellett alkalmaznia, mert az elbíráláskori Btk. nem tartalmazott a vádlottak vonatkozásában kedvezőbb rendelkezéseket. Tekintettel azonban arra,

hogy az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően, 2013. július hó 1. napján hatályba lépett a 2012. évi C. törvény, (továbbiakban Btk.) vizsgálni kellett, hogy a vádlottakra az új büntetőtörvény nem kedvezőbb-e.

Az új büntetőtörvény a rablás bűncselekményét (Btk. 365. § (1) bekezdés a.) pont (4) bekezdés b) pont) öttől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, csakúgy, mint az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés (4) bekezdés c) pont II. fordulata. Az elkövetési időre (2010. február hó 19. napja) figyelemmel megállapítható, hogy az elkövetéskor nem volt még hatályos a középértékes büntetés kiszabás, illetőleg házi őrizet esetében annak szabadságvesztésbe történő beszámítása esetén három és öt nap között volt megállapítható az egy nap szabadságvesztésnek megfelelő házi őrizetben töltött idő. Az új törvény viszont azért kedvezőbb, mert lehetővé teszi, hogy a terheltek legkorábban a szabadságvesztés 2/3-ad részének kitöltése utáni napon feltételes szabadságra bocsáthatók legyenek (Btk. 38.§ (2) bekezdés a.) pont). Az értékhatár változás (Btk.459.§ (6) bekezdés) a cselekmény minősítését nem érinti, az érték az új törvény szerint is jelentős. A Btk. 80.§ (2) bekezdés szerint a középértékes büntetékiszabástól eltérés indokolás mellett lehetséges, a korábbi bírói gyakorlat is kialakította a fegyház fokozat melletti 5 naponkénti házi őrizet beszámításánál irányadó időt.

A IV. r. vádlott az új értékhatárok figyelembevételével sem kerül kedvezőbb helyzetbe, (Btk. 459.§ (6) bekezdés) a Btk. 370. § (1) bekezdés és a (4) bekezdés a) pontja, valamint a Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja szerint a büntetési tételek azonosak az elkövetéskori jogszabály által előírt tételkerettel.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla összevetve a fent írtakat úgy foglalt állást, hogy a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján az új törvényt alkalmazza valamennyi vádlott vonatkozásában a Btk. 38.§ (2) bekezdés a.) pontban hivatkozott feltételes szabadságra bocsáthatóság kedvezőbb szabályozása miatt, mely értelemszerűen a cselekmények minősítésének megváltozását is eredményezte.

A 2012. évi C. törvény (Btk.) alapján az ítéltábla az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottak cselekményét a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, a (3) bekezdés c) pontja és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás büntetékének minősítette, mely cselekményt az I.r. vádlott a Btk. 13.§ (1) bekezdés szerint tettesként, a II. r. és a III. r. vádlott a Btk. 14. § (1) bekezdése szerint felbujtóként valósított meg, míg a IV. r. vádlott cselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős értékre elkövetett lopás büntetékének és a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségének minősítette, mely cselekményeket a vádlott a Btk. 14. § (2) bekezdés szerint bűnsegédként valósított meg. Az értéket a másodfokú bíróság a Btk. 459.§ (6) bekezdés c.) pontja alapján minősítette jelentősnek, míg ugyanezen törvényhely a.) pontja szerint kisebbnek IV.r. vádlott enyhébb megítélésű cselekménye tekintetében.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a súlyosító és enyhítő körülményeket helyesen sorolta fel.

Az I., a II. és a III. r. vádlottak cselekménye öttől tizenöt évi szabadságvesztéssel büntetendő. A Btk. 80. § (2) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határának összegének a fele, e vádlottak esetében 10 év. A súlyosító és enyhítő körülmények alapján a másodfokú bíróság úgy látta, hogy a vádlottak esetében a középértéktől történő eltérés indokolt javukra. Egyebekben a súlyosítási tilalomra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletében kiszabott tartamnál súlyosabb büntetés nem is lett volna alkalmazható. Az ítéletábra úgy látta, hogy a cselekmény tárgyi súlyát, a bűnösségi körülményeket figyelembe véve az elsőfokú bíróság által megállapított büntetési tartam szükséges a büntetés céljának (Btk. 79. §) eléréséhez valamennyi vádlott vonatkozásában. Enyhébb büntetés kiszabására a másodfokú bíróság egyik vádlott esetében sem látott lehetőséget szemben a védői érvelésekkel.

A IV.r. vádlott súlyosabb cselekményét a törvényhozó egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendelni büntetni. Csekélyebb tárgyi súlyú cselekménye 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A két év tartamban megállapított szabadságvesztés a halmazati szabályok alapján (Btk. 81.§) az egy év és 6 év 11 hó közötti tételkeretre figyelemmel teltarányos, alkalmazkodik a megállapított enyhítő és súlyosító körülményekhez. Nem látott lehetőséget a másodfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés Btk. 85. § (1) bekezdése szerinti próbaidőre történő felfüggesztésére, mert személyi körülményei alapján nem vonható le az a következtetés, hogy esetében a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata I., II. és III. r. vádlottak esetében a Btk. 37. § (2) bekezdés ad) pontja alapján fegyház lenne, helyesen alkalmazott ugyanakkor az elsőfokú bíróság a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjára is figyelemmel az I. r. vádlott vonatkozásában eggyel enyhébb fokozatot a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján. A IV.r. vádlott vonatkozásában a végrehajtási fokozat a Btk. 37.§ (2) bekezdés a.) pontja alapján ugyancsak börtön.

A vádlottak a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő naptól bocsáthatók feltételes szabadságra.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy annak ellenére, hogy a magánfél-1 a polgári jogi igényt a pénztárcájában lévő 100.000 forintra keresetszerűen előterjesztette, az elsőfokú bíróság elmulasztotta annak érdemi elbírálását, melyet a másodfokú bíróság a Be. 335.§ (1) bekezdése és az 1959. évi IV. törvény 339.§ (1) bekezdése alapján kártérítés címén megítélt részére.

Az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel arra, hogy a magánfél-2 polgári jogi igényének előterjesztése idején az eljárási illeték maximum összege 900.000 forint volt, míg a magánfél-1 polgári jogi igénye előterjesztésekor annak minimum összege 15.000 forint (1990. évi XCIII. tv. 42. § (1) bekezdés a.) pont), ezért az illetékfizetéssel kapcsolatos rendelkezést ezen jogszabályhely alapján módosította az ítélőtábla. Egyetértett az I.r. vádlott vonatkozásában a 10 %-os csökkentett mértékű illeték alkalmazhatóságával is.

A vádlottak közügyektől eltiltása a Btk. 61. §-ának alapul.

Az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időnek a beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) és (3) bekezdésén nyugszik.

Az elsőfokú bíróság bűnjelekkel kapcsolatos és bűnügyi költséggel összefüggő rendelkezései törvényesek.

A másodfokú bíróság megkereste a vádlottakat nyomozati szakban fogva tartó büntetés-végrehajtási intézetet annak közlése iránt, hogy I., II., III. r. vádlott az előzetes fogvatartásból mikor szabadult. A válaszirat tanúsága szerint e három vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja az elsőfokú bíróság ítéletében írt 2010. november hó 18. napja helyett 2010. november hó 23. napja, ezért e körben a másodfokú bíróság módosítást eszközölt. Észlelte azt is, hogy a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján I. r. vádlott 2010. december hó 15. napjáig volt házi őrizetben, így előzetes letartóztatása kezdő napja 2010. december hó 16. napja. A nyomozati iratok közt elfekvő (791. oldal) őrizetbe vételi határozat tartalma szerint a II.r. vádlott 2010. február hó 23. napján került őrizetbe vételre.

Elírást tartalmaz az ítélet a III. r. vádlott vonatkozásában az ismételt házi őrizetbe kerülés időpontját illetően is, az helyesen az első eljárásban meghozott ítélet kihirdetésének dátuma, azaz 2011. augusztus hó 26. napja, melyet a másodfokú bíróság ugyancsak javított.

A másodfokú eljárásban bemutatott közokiratok tartalmának megfelelően pontosította az ítélőtábla a III.r. vádlott családnevét, az I. r. vádlott állandó lakóhelyét, a II. r. vádlott anyja nevét, személyazonosító igazolványának számát, csak úgy, mint a III. r. vádlott személyazonosító igazolványának számát.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A II. r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napját az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésének napjával megjelölte.

A II. r. vádlott által a másodfokú eljárásban házi őrizetben időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (3) bekezdés a.) pontja alapján beszámítani rendelte. A III. r. vádlott vonatkozásában a házi őrizetben töltött idő befejező napját az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésének napjával megjelölte.

A másodfokú eljárásban a II. r. vádlott ideiglenes lakcíme megváltozott, melyet a másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részében a Be. 258. § (2) bekezdés b) pontja alapján rögzített.

Budapest, 2014. év március hó 25. napján

. Lassó Gábor s.k.

a tanács elnöke

**Dr. Fatalin Judit s.k..
Ujvári Ákos s.k.**

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2013. június hó 3. napján kihirdetett 12.B.1869/2012/41. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2Bf.323/2013/60. számú ítéletével eszközölt változtatással 2014. március hó 25. napján az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2014. március hó 25. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

állai Zoltán

írnok